BOSNA I HERCEGOVINA
URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI
Filijala/Podružnica Mostar

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ
Филијала Мостар

Broj: JN2-03-07-1-2991-7/20
Mostar, 19.11.2020. godine

Ured za razmatranje žalbi BiH, filijala Mostar rješavajući žalbu broj 0106/20 od 14.10.2020. godine potencijalnog ponuđača Bosna E&E tours, d.o.o. Travnik, izjavljenu na tendersku dokumentaciju u otvorenom postupku javne nabavke: Usluge prijevoza učenika OŠ na području općine Gornji Vakuf i općine Donji Vakuf, ugovornog organa Vlada Srednjobosanskog kantona-Ured za javne nabavke za potrebe korisnika budžeta SBK, na osnovu člana 93. stav (7), člana 104. i člana 111. stav (1) tačka d) Zakona o javnim nabavkama ("Službeni glasnik BiH" broj 39/14), na sjednici Vijeća II održanoj 19.11.2020. godine donio je

R J E Š E N J E

1. Usvaja se žalba i poništava se tenderska dokumentacija u postupku javne nabavke: Usluge prijevoza učenika OŠ na području općine Gornji Vakuf i općine Donji Vakuf, zajedno sa Obavještenjem o nabavci broj 475-1-2-88-3-95/20 od 8.9.2020. godine.
2. Povrat naknade za pokretanje žalbenog postupka izvršit će se posebnim rješenjem ovog organa.

O B R A Z L O Ž E N J E

Ugovorni organ Vlada Srednjobosanskog kantona-Ured za javne nabavke za potrebe korisnika budžeta SBK (u daljnjem tekstu: ugovorni organ) pokrenuo je otvoreni postupak javne nabavke: Usluge prijevoza učenika OŠ na području općine Gornji Vakuf i općine Donji Vakuf, za koji je Obavještenje o nabavci broj 475-1-2-88-3-95/20 objavljeno na portalu javnih nabavki 8.9.2020. godine.

Nakon preuzimanja tenderske dokumentacije, potencijalni ponuđač Bosna E&E tours, d.o.o. Travnik (u daljnjem tekstu: žalitelj) izjavio je žalbu na odredbe tenderske dokumentacije. Ugovorni organ je postupajući u skladu s članom 100. stav (5) Zakona o javnim nabavkama, proslijedio navedenu žalbu ovom organu, kod koga je zaprimljena 22.10.2020. godine.

Žalitelj osporava tendersku dokumentaciju iz sljedećih razloga:

1. Objavljeni tender/javna nabavka nema svoj broj ni u tenderskoj dokumentaciji, ni u Obavještenju o nabavci, što je suprotno članu 53. stav (4) ZJN i članu 3. stav (2) tačka (a) alineja 6) Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda, jer u tenderskoj dokumentaciji na strani 3. navedeno je da je broj nabavke naveden u obavještenju o nabavci koja čini sastavni dio Tenderske dokumentacije.

2. U tenderskoj dokumentaciji je navedena „Sposobnost za obavljanje profesionalne djelatnosti (član 46.ZJN) što je suprotno odjeljku III 10.a. Obavještenja o nabavci, jer je u tenderskoj dokumentaciji navedeno da ponuđači moraju biti registrovani za obavljanje djelatnosti koja je predmet javne nabavke, a u obavještenju o nabavci u odjeljku III 10.a. navodi se da izvršenje usluga nije ograničeno za određenu profesiju.

3. Povrede člana 47. ZJN, jer ugovorni organ ne traži ni minimalne uslove u pogledu ekonomske i finansijske sposobnosti ponuđača.

4. Povrede člana 50. ZJN Tehnička i profesionalna sposobnost u postupku nabavke usluga jer ne zahtijeva ni jedan dokaz o tehničkoj i profesionalnoj sposobnosti, te nepostupanje po članu 9. stav (2) tačka (e) Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda.

5. U tenderskoj dokumentaciji za Tehničku i profesionalnu sposobnost naveden je član 51 .ZJN. a isti se odnosi na nabavku radova, a ne usluga.

6. Povrede člana 53. stav (4) ZJN, jer tenderska dokumentacija nije pripremljena u skladu sa navedenim članom i članom 9. stav (2) tačke (d) i (e) Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda.

Suprotnosti same tenderske dokumentacije, tačka IV Podaci o ponudi, strana 8 TD, na kojoj je navedeno "Ponuda mora sadržavati najmanje", te je navedeno „Dokument u svrhu dokazivanja preferencijalnog tretmana domaćeg (ukoliko ponuđač ispunjava uslove za primjenu preferencijalnog tretmana domaćeg), što je suprotno tački 28.10. TD kojom je navedeno: „Ukoliko ponuđač u svojoj ponudi ne dostavi tražene valjane dokaze smatrat će se da ne ispunjava uslove za primjenu preferencijalnog tretmana domaćeg". Znači, ukoliko ponuđač ispunjava sve uslove za primjenu preferencijalnog tretmana domaćeg, a ne dostavi to kako je traženo da se dostavi u TD, njegova ponuda neće ispunjavati uslove za primjenu preferencijalnog tretmana domaćeg, što nije u skladu sa ZJN, jer ugovorni organ je dužan odbaciti ponudu po članu 68. stav 4. tačka (i) ponuda nije potpuna i ne ispunjava zahtjeve iz tenderske dokumentacije.

7. Ne traži se garancija uz ponudu po članu 61. stav (l) ZJN, i ostavlja se mogućnost ponuđačima da u toku e-aukcije, snize cijenu koliko god žele i nakon toga odustanu od svoje ponude bez ikakve materijalne odgovornosti, a na štetu drugom ponuđaču.

8. Tačka 28.10. TD strana 11, je u suprotnosti sa članom 57. stav (l) ZJN.

9. Povrede člana 58. stav (1) tačka (d), u kome je navedeno „Svaka ponuda mora sadržavati sljedeće elemente: od tačke (a) do tačke (i) uključujući i tačku (d) koja nije navedena u tenderskoj dokumentaciji.

10. Povrede člana 61. ZJN, te suprotnosti TD i Nacrta okvirnog sporazuma koji je sastavni dio tenderske dokumentacije. U tenderskoj dokumentaciji na strani 4 u tački Garancija za izvršene usluge stoji: Ne traži se, a u Nacrtu Okvirnog sporazuma: Garancija na izvršene usluge u

članu 7. stoji: Odabrani ponuđač garantira uredno izvršenje usluga prijevoza učenika, u skladu s tehničkom specifikacijom za svaki pojedini lot". Iz navedenog se vide neusklađenosti i suprotnosti.

11. Ugovorni organi nije postupio po članu 15. stav (2) tačka c) kojim je propisano: „.U određivanju procijenjene vrijednosti javne nabavke robe, usluga ili radova ugovorni organ dužan je uključiti sve elemente cijene koju plaća za nabavku te robe, usluge ili radova" iz razloga što u trenutnoj epidemiološkoj situaciji, a po naredbi Kriznog štaba u autobusima je obavezna distanca te tako u autobusu od 50 mjesta, dozvoljeno je voziti 22 putnika, a u navedenim tehničkim specifikacijama za neke lotove broj učenika u jednoj smjeni je preko 30 što predstavlja dodatno vozilo, te dodatne troškove za ponuđača, angažirajući dodatno vozilo i vozača/radnika, što po ovoj ponuđenoj cijeni predstavlja gubitke za ponuđača.

Predlaže da se poništi ožalbena tenderska dokumentacija. Zahtijeva povrat naknade uplaćene za vođenje žalbenog postupka.

Ugovorni organ je u skladu s članom 100. stav (5) Zakona o javnim nabavkama dostavio ovom organu izjašnjenje o navodima žalbe i dokumentaciju u vezi s predmetnim postupkom javne nabavke. Smatra da je žalba neosnovana i u svom izjašnjenju navodi sljedeće:

1. Kada ponuđač otvori Portal javnih nabavki sa spiskom objavljenih postupaka, prva stvar koju može uočiti za svaki pojedini postupak je broj postupka s lijeve strane, a zatim slijede podaci o vrsti postupka, nazivu predmeta ugovora i ostalo. Taj broj postupka ponuđač bi trebao jednostavno prepisati na predviđenom mjestu u Obrascu za ponudu. Broj postupka je sadržan i u broju Obavještenja o nabavci, tako da je dovoljno da se u ponudi navede broj Obavještenja o nabavci, kako bi ugovorni organ nedvosmisleno znao na šta se ponuda odnosi.

2. Tačkom 14.1. tenderske dokumentacije propisano je:

14.1. Ponuđači moraju biti registrirani za obavljanje djelatnosti koja je predmet javne nabavke. U svrhu dokazivanja profesionalne sposobnosti ponuđači trebaju dostaviti: a) aktuelni izvod iz sudskog registra ili drugi dokaz o registraciji u odgovarajućem profesionalnom ili drugom registru u zemlji u kojoj su registrirani ili da osiguraju posebnu izjavu ili potvrdu nadležnog tijela kojom se dokazuje njihovo pravo da obavljaju profesionalnu djelatnost koja je vezana sa predmetom nabavke.

U Obavještenju o nabavci u odjeljku III 10.a. stoji da izvršenje usluga nije ograničeno za određenu profesiju.

Žalitelj očigledno smatra da je zahtjev ugovornog organa iz tenderske dokumentacije da ponuđači moraju biti registrirani za obavljanje djelatnosti koja je predmet javne nabavke u suprotnosti sa navodom III 10.a. iz Obavještenja o nabavci da izvršenje usluga nije ograničeno za određenu profesiju. Registracija pravne osobe (ponuđača) i profesija izvršitelja usluga nemaju veze jedno s drugim, tako da ostaje nejasno šta je žalitelju sporno u ovom žalbenom navodu.

3. Članom 47. Zakona o javnim nabavkama propisano je da „Ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji može utvrditi minimalne uslove u pogledu ekonomske i finansijske sposobnosti

ponuđača, kao i dokaze koji se zahtijevaju.... " Više je nego očigledno da ekonomske i finansijske zahtjeve za ponuđače ugovorni organ može utvrditi tamo gdje smatra da je to potrebno, kako bi bio siguran da je ponuđač, kojem će biti dodijeljen ugovor, sposoban realizirati predmet ugovora. Dakle, ovim članom zakona predviđeno je da ugovorni organ može, da ima pravo, ali da ne mora tražiti od ponuđača određene ekonomske i finansijske sposobnosti. Ugovorni organ je u tački 15. TD eksplicitno naglasio da se od ponuđača ne traži ekonomska i finansijska sposobnost.

4. Članom 50. Zakona o javnim nabavkama propisano je da „U postupku javne nabavke usluga ugovorni organ može zahtijevati jedan ili više dokaza o tehničkoj i profesionalnoj sposobnosti ponuđača..." i isti su taksativno navedeni u tačkama a) do g). Više je nego očigledno da ove dokaze ugovorni organ može predvidjeti u tenderskoj dokumentaciji kada to smatra primjerenim. Ugovorni organ je u tački 16. TD eksplicitno naglasio da se od ponuđača ne traži da u ponudi dostavi bilo kakve dokaze o tehničkoj i profesionalnoj sposobnosti. Traži se samo da dostavi dokaz da je registriran za obavljanje djelatnosti koja je predmet javne nabavke i naravno, ispunjavanje uslova lične sposobnosti (dostavljanje izjave iz čl. 45 ZJN uz ponudu, te naknadno dostavljanje dokaza za odabranog ponuđača).

5. U tački 16. TD propisano je da se ne traži tehnička i profesionalna sposobnost, ali je u podnaslovu greškom u zagradi naveden član 51. ZJN, umjesto čl. 50 ZJN koji se odnosi na usluge. S obzirom da se ne traži tehnička i profesionalna sposobnost, radi se o nevažnoj omašci načinjenoj pri pisanju tenderske dokumentacije, koja ne utiče na smisao onoga što u ovoj tački TD propisuje ugovorni organ i koja, po mišljenju ugovornog organa, ne može biti razlog za poništenje tenderske dokumentacije.

6. Tačkom 28. tenderske dokumentacije je propisano:

28.1. Ugovorno tijelo obavezno primjenjuje preferencijalni tretman domaćeg (preferencijalni tretman cijene) iz člana 67. Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH", broj 39/14) i podzakonskih akata.

28.2. Preferencijalni tretman cijena će se primjenjivati samo u svrhu usporedbe ponuda prilikom ocjene ponuda u skladu sa članom 65. Zakona o javnim nabavkama.

28.3. Prilikom računanja cijena iz ponuda u svrhu usporedbe ponuda, cijena iz domaćih ponuda će biti umanjena za preferencijalni faktor, u skladu sa Odlukom Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

Dalje se propisuje koje se ponude smatraju „domaćim", te se navode dokazi kojima ponuđač dokazuje da ispunjava kriterije za primjenu preferencijalnog tretmana domaćeg, a koji se moraju dostaviti u ponudi, naravno, ako ponuđač smatra da ispunjava te kriterije.

Zato se u tački 20.3. navodi da ponuda mora sadržavati, između ostalog, i dokument u svrhu dokazivanja preferencijalnog tretmana domaćeg (ukoliko ponuđač ispunjava uslove za primjenu preferencijalnog tretmana domaćeg). Ako ponuđač u ponudi ne dostavi dokaz za primjenu preferencijalnog tretmana domaćeg, bez obzira da li smatra da ispunjava kriterije, onda se preferencijalni tretman domaćeg ne primjenjuje na njegovu ponudu. Takva ponuda nije zbog toga neprihvatljiva.

7. Tačkama 40.1. i 41.1. tenderske dokumentacije je propisano:

40.1. Ne traži se jamstvo za ozbiljnost ponude.

41.1. Ne traži se jamstvo za urednu provedbu ugovora.

Članom 61. st. (2) Zakona o javnim nabavkama propisano je da „Ugovorni organ može zahtijevati da se ponuda garantira odgovarajućom garancijom za ozbiljnost ponude.

Članom 61. st. (4) Zakona o javnim nabavkama propisano je da „Ugovorni organ može zahtijevati da se izvršenje ugovora garantira odgovarajućom garancijom za izvršenje ugovora.

Dakle, ostavljeno je ugovornom organu da procijeni da li je potrebno jamstvo za ozbiljnost ponude i jamstvo za izvršenje ugovora, nikako nije propisana obaveza ugovornog organa da ta jamstva zahtijeva od ponuđača. Hipotetska situacija koja se može pojaviti na e-aukciji, koju žalitelj navodi, nikako ne može biti razlog za poništenje tenderske dokumentacije.

8. Tačkom 28.10. tenderske dokumentacije je propisano:

28.10. Ukoliko ponuđač u svojoj ponudi ne dostavi tražene valjane dokaze smatrat će se da ne ispunjava uslove za primjenu preferencijalnog tretmana domaćeg.

Ovo je već pojašnjeno uz izjašnjenje na žalbeni navod 6. Dakle, ukoliko ponuđač smatra da ispunjava kriterije za primjenu preferencijalnog tretmana domaćeg, onda uz ponudu mora dostaviti i odgovarajuće dokaze za njegovu primjenu. Ukoliko ne dostavi tražene valjane dokaze smatrat će se da ne ispunjava uslove za primjenu preferencijalnog tretmana domaćeg.

Nije jasno što žalitelj misli kad navodi da ovo nije u skladu s člankom 57. st. (1) Zakona o javnim nabavkama kojim je propisano: „U postupku javne nabavke ponuđač se pridržava zahtjeva i uslova iz tenderske dokumentacije".

Ponuđač je, naravno, obavezan pridržavati se zahtjeva i uslova iz tenderske dokumentacije, koji su precizno definirani, pa tako i zahtjev za dostavljanje dokaza za primjenu preferencijalnog tretmana domaćeg (ukoliko ponuđač smatra da ispunjava kriterije za primjenu preferencijalnog tretmana domaćeg). Nedostavljanje dokaza za primjenu preferencijalnog tretmana domaćeg ne čini ponudu neprihvatljivom.

9. Članom 58. st. (1) Zakona o javnim nabavkama propisano je da:

Svaka ponuda obavezno sadrži slijedeće elemente:
između ostalih i tačku d) dokaze o ličnoj, poslovnoj, finansijskoj, tehničkoj i profesionalnoj sposobnosti, osim,..... prema zahtjevima iz tenderske dokumentacije.

Dakle, jasno je propisano da ponuda obavezno mora sadržavati ono što se traži tenderskom dokumentacijom. To je taksativno i nabrojano u tački 20.3. tenderske dokumentacije.

10. Tačkom 12. tenderske dokumentacije je propisano da se od ponuđača uz ponudu ne zahtijeva garancija za izvršene usluge.

Međutim, u skladu sa odredbama Zakona o obligacionim odnosima: „Učesnici u prometu slobodno uređuju obligacione odnose, a ne mogu ih uređivati suprotno Ustavu, prinudnim propisima, te moralu društva", dakle, temeljem slobode ugovaranja propisane Zakonom o

obligacionim odnosima, ugovorni organ je u članu 7. Nacrta Okvirnog sporazuma obavezao odabranog ponuđača da „garantira uredno izvršavanje usluga prijevoza učenika, u skladu sa tehničkom specifikacijom za svaki pojedini lot".

Navod žalitelja da ovo predstavlja neusklađenost i suprotnost je bespredmetna, jer je Nacrt Okvirnog sporazuma sastavni dio tenderske dokumentacije.

11. Navodi žalitelja da je zbog naredbe Kriznog štaba u autobusima obavezna distanca, da je u autobusu od 50 mjesta dozvoljeno voziti 22 putnika, da zbog toga mora angažirati dodatno vozilo i vozača, te da procijenjena vrijednost nabavke zbog toga predstavlja gubitak za ponuđača, također su neosnovani. Ponuđači trebaju dati svoju ponudu na osnovu parametara iz tehničke specifikacije, uzimajući u obzir sve troškove koje će imati pri izvršenju usluge, pa tako i eventualno angažiranje dodatnih vozila. Ponuđači nemaju obavezu pridržavati se procijenjene vrijednosti javne nabavke.

Smatra da žalitelj pogrešno tumači odredbe iz člana 15. stav (2) tačka c) Zakona o javnim nabavkama, jer smisao istih nije da ugovorni organ ispunjava želje potencijalnih ponuđača, odnosno da vodi računa o troškovima potencijalnih ponuđača, stanju voznog parka, raspoloživim voznim jedinicama ili putnoj infrastrukturi, već da izvrši preliminarno ispitivanje tržišta, odnosno da prilikom postavljanja procijenjene vrijednosti predmetne nabavke istu postavi na način da u ponudi dobije cijenu koja obuhvata cjelokupnu nabavku predmetne usluge, odnosno da ugovorni organ nema naknadnih (nepredviđenih) troškova za realizaciju planirane nabavke.

Vođen navedenim principima ugovorni organ je izvršio odgovarajuće analize i ispitivanja tržišta prijevoza putnika, sa posebnim akcentom na dio tržišta koji se odnosi na ugovoreni vanlinijski prijevoz putnika, te analizu troškova dosadašnje realizacije predmetne nabavke, nakon čega je utvrdio da je navedena procijenjena vrijednost realna tržišna cijena, koja ostavlja prostor i za dodatno nadmetanje stvarno zainteresiranih ponuđača za dodjelu planiranog okvirnog sporazuma.

U skladu sa navedenom cijenom izvršeno je finansijsko planiranje predmetne nabavke u Budžetu KSB/SBK, odnosno u planu nabavki.

Smatra da potencijalni ponuđači nemaju pravo uticati na visinu planiranih sredstava za realizaciju predmetne nabavke, odnosno smatra da žalitelj nije ovlašten da u ime svih potencijalnih ponuđača ističe da visina planiranih sredstava nije dovoljna za realizaciju planirane nabavke.

U vezi sa prethodno navedenim ugovorni organ ističe da je predmetna nabavka podijeljena na lotove, a što omogućava da učestvuje veći broj potencijalnih ponuđača koji imaju pravo podnijeti svoje ponude na jedan, više ili za sve lotove.

S obzirom na izloženo, predlaže da se žalba odbije kao neosnovana.

Žalitelj je dostavio odgovor u kojem osporava izjašnjenje ugovornog organa i ističe da ostaje kod navoda iz žalbe.

Prije nego što se upustio u meritorno odlučivanje, ovaj organ je u skladu s članom 109. Zakona o javnim nabavkama, utvrdio da je žalba blagovremena, dopuštena i izjavljena od ovlaštene

osobe, te da su ispunjeni uslovi za razmatranje žalbe u smislu člana 105. i 108. stav (3) Zakona o javnim nabavkama.

Nakon što je ispitao prethodne pretpostavke, ovaj organ je uvidom u dostavljenu dokumentaciju, te analizom svakog dokaza pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, a u odnosu na žalbene navode, izjašnjenje ugovornog organa i propisani zakonski postupak, utvrdio da je žalbu potrebno **usvojiti.**

1. U vezi s navodom žalitelja kojim osporava tendersku dokumentaciju jer nije naveden broj nabavke suprotno odredbama člana 3. stav (2) tačka a) alineja 6) Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda, kojim je propisano da se tenderska dokumentacija sastoji od više dijelova, od kojih dio o općim podacima obavezno sadrži redni broj nabavke u planu nabavki sa izabranim postupkom za dodjelu ugovora, ovaj organ je uvidom u tendersku dokumentaciju utvrdio da se u općim podacima navodi da je broj nabavke naveden u obavještenju o nabavci koja čini sastavni dio tenderske dokumentacije. Uvidom u obavještenje o nabavci za predmetni postupak utvrđeno je da ne sadrži redni broj nabavke. Članom 17. stav (1) Zakona o javnim nabavkama propisano je da ugovorni organ može započeti postupak javne nabavke ako je nabavka predviđena u planu nabavki ili kada ugovorni organ donese posebnu odluku o pokretanju postupka javne nabavke. S tim u vezi, ovaj organ ističe da navedena odredba Uputstva ima imperativan karakter i direktno je vezana za član 17. Zakona o javnim nabavkama, jer da bi ugovorni organ pokrenuo postupak nabavke, mora biti predviđen planom javnih nabavki. Iz tog razloga je propisano da se broj nabavke iz plana javnih nabavki obavezno navodi u tenderskoj dokumentaciji, što je ugovorni organ propustio učiniti, pa ostaje nerazjašnjeno pitanje da li je predmetna nabavka predviđena planom nabavki ugovornog organa ili nije i iz kojeg razloga nije naveden broj u tenderskoj dokumentaciji. Obrazloženje ugovornog organa da se broj nalazi na portalu javnih nabavki, pri čemu ni u izjašnjenju ne navodi redni broj nabavke nije prihvatljivo, jer broj nabavke mora biti sadržan u samoj tenderskoj dokumentaciji u dijelu opći podaci i ne odnosi se na brojeve sa portala javnih nabavki, nego na broj iz plana javnih nabavki, te se navod žalitelja smatra osnovanim.

2. U vezi s navodom žalitelja kojim smatra da je zahtjev ugovornog organa da ponuđači moraju biti registrovani za obavljanje djelatnosti koja je predmet nabavki u suprotnosti sa tačkom III 10 a. Obavještenja o nabavci kojim je navedeno da izvršenje usluga nije ograničeno na određenu profesiju, ovaj organ smatra da navedeni uslovi nisu međusobno kontradiktorni. Uvidom u tendersku dokumentaciju utvrđeno je da je u dijelu III- uslovi za kvalifikaciju ugovorni organ propisao da ponuđači moraju biti registrirani za obavljanje djelatnosti koja je predmet javne nabavke. U svrhu dokazivanja profesionalne sposobnosti ponuđači trebaju dostaviti aktuelni izvod iz sudskog registra ili drugi dokaz o registraciji u odgovarajućem profesionalnom ili drugom registru zemlje u kojoj su registrirani ili da osiguraju posebnu izjavu ili potvrdu nadležnog organa kojom se dokazuje njihovo pravo da obavljaju profesionalnu djelatnost, koja je u vezi s predmetom nabavke. Postavljeni zahtjev je usklađen s članom 46. Zakona o javnim nabavkama. Obavještenjem o nabavci u tački III 10. – posebni uslovi za ugovore o javnim uslugama, u tački III 10.a. propisano je da izvršenje usluga nije ograničeno za određene profesije. S tim u vezi, ovaj organ ističe da ugovorni organ ima pravo da zahtijeva od ponuđača da dokaže svoju registraciju za obavljanje

profesionalne djelatnosti u skladu s članom 46. Zakona, a da uz to nema obavezu da izvršenje nabavke ograniči na određenu profesiju, te se navod žalitelja smatra neosnovanim.

3. U vezi s navodom žalitelja kojim osporava tendersku dokumentaciju jer ugovorni organ ne zahtijeva ni minimalne uslove ekonomske i finansijske sposobnosti, ovaj organ ističe da je članom 47. stav (1) Zakona o javnim nabavkama propisano da ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji može utvrditi minimalne uslove u pogledu ekonomske i finansijske sposobnosti ponuđača, kao i dokaze koji se zahtijevaju, a istim članom u stavu (2) da ako zahtijeva jedan ili više dokumenata iz stava (1) ovog člana, ugovorni organ dužan je u tenderskoj dokumentaciji jasno i precizno definirati dokaze koje je ponuđač dužan dostaviti u svrhu dokazivanja ekonomske i finansijske sposobnosti. Iz citiranih odredbi Zakona jasno proizilazi da je diskreciono pravo ugovornog organa da li će propisivati uslove ekonomske i finansijske sposobnosti, te se navod žalitelja smatra neosnovanim.

4. U vezi s navodom žalitelja kojim osporava tendersku dokumentaciju jer ugovorni organ ne zahtijeva ni jedan dokaz tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđača, što je po mišljenju žalitelja suprotno članu 50. Zakona i članu 9. stav (2) tačka e) Uputstva, ovaj organ ističe da je članom 50. stav (1) Zakona o javnim nabavkama propisano da ugovorni organ u postupku javne nabavke usluga može zahtijevati jedan ili više dokaza o tehničkoj i profesionalnoj sposobnosti ponuđača. Iz citirane odredbe Zakona jasno proizilazi da je diskreciono pravo ugovornog organa da li će zahtijevati dokaze tehničke i profesionalne sposobnosti. Član 9. stav (2) tačka e) Uputstva nije primjenjiv u konkretnom slučaju jer se odnosi na ponudu i sadržaj ponude, a ne na sadržaj tenderske dokumentacije, te se navod žalitelja smatra neosnovanim.

5. U vezi s navodom žalitelja kojim osporava tendersku dokumentaciju jer je za tehničku i profesionalnu sposonost naveden član 51. ZJN, koji se odnosi na radove, ovaj organ je uvidom u tendersku dokumentaciju utvrdio da je u dijelu III uslovi za kvalifikaciju, za tehničku i profesionalnu sposobnost navedeno da se ne traži, a u zagradi je naveden član 51. ZJN. Tačno je da je članom 51. ZJN propisana tehnička i profesionalna sposobnost u postupku nabavke radova, a da se predmetni postupak odnosi na nabavku usluga na koji se primjenjuje član 50. ZJN, ali imajući u vidu da navedenom tačkom nisu postavljeni uslovi ni zahtijevani dokazi, ponuđači nisu ni dovedeni u zabladu navođenjem pogrešnog člana Zakona, te navedna greška ne može biti razlog za poništenje tenderske dokumentacije, zbog čega se navod žalitelja smatra neosnovanim.

6. U vezi s navodom žalitelja da je tačkom 28.10 propisano da ukoliko ponuđač ne dostavi valjane dokaze smatrat će se da ne ispunjava uslove za primjenu preferencijalnog tretmana domaćeg, što žalitelj smatra suprotnim članu 68. stav (4) tačka i) Zakona po kojem je ugovorni organ dužan odbaciti ponudu, ovaj organ ističe da su uslovi za kvalifikaciju propisani u dijelu III i odnose se na uslove lične sposobnosti i uslove obavljanja profesionalne sposobnosti. U posebnom dijelu IV propisani su podaci o ponudi i navedeno je što ponuda mora sadržavati, te je navedeno, između ostalog, dokumenti u svrhu dokazivanja preferencijalnog tretmana domaćeg (ukoliko ponuđač ispunjava uslove za primjenu preferencijalnog tretmana domaćeg). Dalje je propisano da ugovorni organ obavezno primjenjuje preferencijalni tretman domaćeg iz člana 67. Zakona, navedeni su potrebni dokazi, te u tački 28.10. navedeno je da je ukoliko ponuđač u ponudi ne dostavi tražene dokaze smatrat će se da ne ispunjava uslove za primjenu preferencijalnog tretmana domaćeg. Članom 68. stav (4) tačka i) Zakona o javnim nabavkama propisano je da ugovorni organ odbacuje ponudu ako nije potpuna i ne ispunjava zahtjeve iz tenderske dokumentacije. Prema tome,

tenderskom dokumentacijom je nedvosmisleno navedeno šta su uslovi za kvalifikaciju, šta ponuda treba da sadrži, te je jasno navedeno i da ukoliko ne sadrži dokaz o preferencijalnom tretmanu na istu neće biti primjenjen preferencijalni faktor, što je sve u skladu i sa članom 67. i 68. Zakona o javnim nabavkama i Odlukom o primjeni preferencijalnog tretmana domaćeg, jer dokazi o ispunajvanju preferencijalnog tretmana nisu i ne mogu biti uslov za učešće jer bi se time diskriminirali svi oni ponuđači čije se ponude ne smatraju domaćim u smislu člana 1. Odluke o obaveznoj primjeni preferencijalnog tretmana domaćeg, a što bi bilo suprotno članu 3. Zakona o javnim nabavkama. Dakle, tačka 28.10. tenderske dokumentacije nije u suprotnosti s članom 68. stav (4) tačka i) Zakona, te se navod žalitelja smatra neosnovanim.

7. U vezi s navodom žalitelja kojim osporava tendersku dokumentaciju jer se ne zahtijeva garancija za ozbiljnost ponude, ovaj organ ističe da je članom 61. stav (2) Zakona o javnim nabavkama propisano da ugovorni organ može zahtijevati da se ponuda garantira odgovarajućom garancijom za ozbiljnost ponude, što znači da nema obavazu, te se navod žalitelja smatra neosnovanim.

8. U vezi s navodom žalitelja da je tačka 28.10. tenderske dokumentacije u suprotnosi sa članom 57. stav (1) Zakona o javnim nabavkama, ovaj organ ističe da je osporenom tačkom propisano da ukoliko ponuđač u ponudi ne dostavi tražene dokaze smatrat će se da ne ispunjava uslove za primjenu preferencijalnog tretmana domaćeg, a članom 57. stav (1) Zakona o javnim nabavkama da se u postupku javne nabavke ponuđač pridržava zahtjeva i uslova iz tenderske dokumentacije, što nije u suprotnosti, te se navod žalitelja smatra neosnovanim.

9. U vezi s navodom žalitelja da je tenderska dokumentacija suprotna članu 58. stav (1) tačka d) Zakona o javnim nabavkama, kojim je propisano da svaka ponuda obavezno sadrži dokaze o ličnoj, poslovnoj, finansijskoj, tehničkoj i profesionalnoj sposobnosti, osim u fazi dostavljanja ponuda u ograničenom, pregovaračkom postupku sa ili bez objave obavještenja i takmičarskom dijalogu, prema zahtjevima iz tenderske dokumentacije. Budući da tenderskom dokumentacijom nisu zahtijevani dokazi ekonomske i finansijske sposobnosti, te tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđača, što je, u skladu s naprijed obrazloženim, usklađeno sa Zakonom o javnim nabavkama, oni ne mogu ni biti dostavljeni u ponudi, što navedni član i ostavlja kao mogućnost (ponuda sadrži dokaze prema zahtjevu iz tenderske dokumentacije). Refereriranje žalitelja na povredu člana 58. stav (1) tačka d) Zakona o javnim nabavkama kada osporava odredbe tenderske dokumentacije nije osnovano ni logično, jer se navedeni član odnosi na sadržaj ponude, a ne na tendersku dokumentaciju Zbog svega navedenog, navod žalitelja smatra se neosnovanim.

10. U vezi s navodom žalitelja kojim osporava član 7. Nacrta okvirnog sporazuma za koji smatra da je u suprotnosti sa odredbama tenderske dokumentacije, ovaj organ je uvidom u Nacrt okvirnog sporazuma utvrdio da je članom 7. propisano da odabrani ponuđač garantira uredno izvršavanje usluga prijevoza učenika, u skladu sa tehničkom specifikacijom za svaki pojedini lot. Tačkom 12. tenderske dokumentacije propisano je da se ne traži garancija za izvršene usluge. Tačkom 41. propisano je da se ne traži garancija za urednu provedbu ugovora.

U odnosu na razmatrani navod žalitelja i utvrđeno činjenično stanje ovaj organ ističe da je članom 53. stav (1) Zakona o javnim nabavkama propisano da ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji daje potpune informacije o uslovima ugovora i postupku dodjele ugovora koje su ponuđačima dovoljne za pripremu ponuda, a da član 3. stav (1) Uputstva za pripremu modela

tenderske dokumentacije i ponuda predviđa da tenderska dokumentacija sadrži sve neophodne informacije i pojašnjenja koja moraju biti definisana jasno, a na osnovu kojih ponuđači pripremaju svoje ponude. Shodno navedenom predmetni navod žalitelja cijeni se osnovanim, jer je ugovorni organ postavio međusobno nejasne i kontardiktorne zahtjeve vezane za član 7. nacrta ugovora i tačku 12. tenderske dokumentacije što je suprotno članu 53. stav (1) ZJN, jer u jednoj tački TD propisuje da se ne traži garancija za izvršene usluge, dok nacrtom ugovora zahtijeva da ponuđač garantira uredno izvršenje ugovora, pa je potrebno uskladiti sve odredbe tenderske dokumentacije i ponuđačima dati jasne upute i informacije, kako bi se izbjegli kasniji eventualni sporovi u postupku realizacije okvirnog sporazuma. Ovaj organ s tim u vezi posebno skreće pažnju ugovornom organu da u skladu s članom 47. stav (1) tačka b) Zakona o javnim nabavkama ima mogućnost da zahtijeva od ponuđača garanciju za pokriće osiguranja od odgovornosti za realizaciju predmetnog ugovora iz oblasti njegove registrovane djelatnosti. Također u skladu s članom 61. Zakona o javnim nabavkama ima mogućnost pod određenim uslovima da zahtijeva garanciju za ozbiljnost ponude u slučaju da ponuđač odustane od svoje ponude u roku važenja ponude ili garanciju za uredno izvršenje ugovora u slučaju da ponuđač kojem je dodijeljen ugovor ne izvršava svoje obaveze iz ugovora ili ih neuredno izvršava. S obzirom da ugovorni organ tenderskom dokumentacijom ne zahtijeva ni jedan oblik garancije propisan Zakonom o javnim nabavkama, dok u nacrtu ugovora unosi odredbe o garanciji o urednom izvršenju, obrazlažući navedenu odredbu slobodom uređivanja međusobnih odnosa učesnika u prometu propisanom Zakonom o obligacionim odnosima, ovaj organ ističe da se u nacrt ugovora unose samo odredbe iz tenderske dokumentacije, da se u postupku zaključivanja ugovora iz javne nabavke ne primjenjuje načelo dispozicije na koje se ugovorni organ poziva, te učesnici u postupku javne nabavke ne mogu slobodno uređivati međusobne odnose, jer ih veže tenderska dokumentacije i provedeni postupak javne nabavke.

11. U vezi s navodom žalitelja kojim osporava procijenjenu vrijednost javne nabavke, posebno jer je iz razloga trenutne epidemiološke situacije ograničen broj putnika u autobusu što ima uticaja na formiranje cijene, smatrajući da je suprotna članu 15. stav (2) tačka c) Zakona o javnim nabavkama, ovaj organ je utvrdio da je ukupna procijenjena vrijednost javne nabavke 791.538,00 KM bez PDV-a, te da je nabavka podijeljena na sedam lotova i da se namjerava zaključiti okvirni sporazum. Članom 15. stav (2) tačke c), d) i e) Zakona o javnim nabavkama propisano je da u određivanju procijenjene vrijednosti javne nabavke robe, usluga ili radova ugovorni organ dužan je uključiti sve elemente cijene koju plaća za nabavku te robe, usluge ili radova. Ako je javna nabavka robe, usluga ili radova podijeljena u nekoliko lotova, procijenjena vrijednost predstavlja zbir svih takvih lotova i ona se koristi za određivanje vrijednosnog razreda te nabavke. U određivanju procijenjene vrijednosti okvirnog sporazuma, ugovorni organ uzet će u obzir maksimalnu procijenjenu vrijednost, bez obračunatog poreza na dodatu vrijednost, svih predviđenih ugovora za cijeli period trajanja okvirnog sporazuma. Imajući u vidu da se radi o nabavci koja je podijeljena na lotove i da se predviđa zaključenje okvirnog sporazuma na tri godine, na bazi tih elemenata ponuđači mogu dostaviti ponudu za jedan ili više lotova i ponuditi cijenu za koju smatraju da je realna i za njih prihvatljiva. Trenutne mjere i ograničenja vezano za pandemiju uzrokovanu korona virusom se mijenjaju s obzirom na epidemiološku situaciju, što je neizvjesno i

u momentu raspisivanja predmetne nabavke, počev od toga da li će se nastava odvijati redovno ili on line, do ograničenja broja učenika u autobusima. Imajući u vidu da je planirano zaključenje okvirnog sporazuma na period od tri godine, što u odnosu na predmet nabavke predstavlja relativno dug period za procjenu i epidemiološke situacije i tržišta i cijena, ovaj organ smatra u odnosu na gore navedeno, da u skladu sa citiranom odredbom Zakona ugovorni organ procjenjuje vrijednost nabavke, a da ponuđači formiraju cijene i dostavljaju ponude u skladu sa svojim kapacitetima i mogućnostima. S obzirom na navedeno, ovaj organ cijeni navod žalitelja neosnovanim.

Zbog svega navedenog, ovaj organ ističe da su navodi žalitelja djelimično osnovani, zbog čega usvaja žalbu i poništava ožalbenu tendersku dokumentaciju.

Povrat uplaćenih sredstava na ime naknade žalbenog postupka u iznosu od 5.000,00 KM izvršit će se posebnim aktom, a u skladu sa članom 108. stav (7) Zakona o javnim nabavkama i članom 4. Instrukcije o načinu uplate, kontrole i povrata naknada propisanih članom 108. Zakona o javnim nabavkama ("Službeni glasnik BiH" broj: 86/14).

Na osnovu činjenica utvrđenih u postupku i provedenih dokaza, shodno članu 111. stav (1) tačka d) Zakona o javnim nabavkama, ovaj organ riješio je žalbu, kao u izreci ovog rješenja.

Pouka o pravnom lijeku

Ovo rješenje je konačno i izvršno. Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Sudu BiH u roku od 30 dana od dana prijema rješenja. Taksa na tužbu iznosi 100,00 KM.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Tomislav Ćužić

Dostavljeno:
-Bosna E&E Tours Travnik
-Vlada SBK, Ured za javne nabavke za potrebe korisnika budžeta SBK
-evidencija
-a/a